

vanlig forstand, men derimod repræsenteres af grupperepræsentanten.

Grupperepræsentanten indtager således en nøglerolle i gruppessøgsmålet. Dette gælder, selv om grupperepræsentanten på sin side kan være repræsenteret af en rettergangsfuldsmægtig, f.eks. en advokat, som efter omstændighederne i praksis kan have større indflydelse på, hvordan sagen føres, end grupperepræsentanten selv.

Det bør derfor efter Retsplejerådets opfattelse ved lov nærmere bestemmes, hvem der i det hele taget kan udpeges som grupperepræsentant, og retten bør have ansvaret for at godkende, hvem der konkret kan udpeges som grupperepræsentant i en bestemt sag.

De krav, der stilles til en grupperepræsentant, kan variere og må bl.a. afhænge af gruppessøgsmålets karakter og kompleksitet. Retsplejerådet er i den forbindelse opmærksom på, at kravene til en grupperepræsentant i særlig grad er væsentligt og derfor bør skærpes, når gruppessøgsmålet anlægges efter framødelingsmodellen (opt out), jf. pkt. 3.4.4 nedenfor.

3.4.2. Retsplejerådet finder, at medlemmer af gruppen, dvs. personer, på hvis vegne der fremsættes krav, bør kunne udpeges som grupperepræsentant i gruppessøgsmål med tilmelding.

Retsplejerådet er opmærksom på, at udenlandske erfaringer fra navnlig USA, Canada og Australien viser, at en sådan grupperepræsentant i mange tilfælde reelt ikke har noget indseende i eller kontrol med førelsen af gruppessøgsmålet, idet grupperepræsentantens advokat reelt disponerer meget selvstændigt.

Retsplejerådet finder imidlertid, at regler om gruppessøgsmål uden mulighed for at udpege et medlem af gruppen som grupperepræsentant med rette ville kunne opfattes som ufuldstændige.

De andre mulige grupperepræsentanter, som man kan tænke sig (og som Retsplejerådet foreslår der skal være mulighed for at udpege, jf. pkt. 3.4.3 og 3.4.4 nedenfor) – foreninger mv. og offentlige myndigheder – vil langt fra kunne dække hele spektret af mulige gruppessøgsmål. Efter rådets opfattelse ville det således være uheldigt på forhånd – som følge af kravene til grupperepræsentanten – at begrænse muligheden for at anlægge gruppessøgsmål til krav, hvis varetagelse falder inden for en egnet forenings formål eller offentlig myndigheds opgaver.

Ved at give mulighed for at udpege et medlem af gruppen som grupperepræsentant sikres, at der for alle grupper vil kunne udpeges en grupperepræsentant, når blot mindst ét medlem af gruppen opfylder de generelle krav til grupperepræsentanter, jf. pkt. 3.4.5 og 3.4.6

nedenfor, samt er villig til at påtage sig hvervet som grupperepræsentant.

3.4.3. Retsplejerådet finder, at foreninger, private institutioner og andre sammenslutninger bør kunne udpeges som grupperepræsentant i gruppessøgsmål med tilmelding, hvis søgsmålet falder inden for rammerne af sammenslutningens formål.

Retsplejerådet finder ikke tilstrækkeligt grundlag for at begrænse muligheden for at udpege foreninger mv. som grupperepræsentanter til visse typer af krav eller for at stille andre krav til foreningens alder, medlemstal, repræsentativitet, økonomi mv. end dem, der indirekte følger af de generelle krav til grupperepræsentanter, jf. pkt. 3.4.5 og 3.4.6 nedenfor.

Det er efter rådets forslag en betingelse for, at en forening skal kunne udpeges som grupperepræsentant, at foreningen har partsevne efter almindelige regler. En forening, der er dannet med det hovedformål at omgå retsplejelovens regler om sagsomkostninger, har ikke partsevne, jf. Højesterets afgørelse gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 2000 side 1575, og kan derfor ikke udpeges som grupperepræsentant.

Der gælder ingen almindelige kapitalkrav til foreninger, og man kan sagtens forestille sig, at en forening vil være ude af stand til at betale sagsomkostninger til modparten, hvis sagen tabes, uden at der er tale om omgåelse af retsplejelovens regler om sagsomkostninger. Retsplejerådet foreslår imidlertid, at grupperepræsentanten skal kunne pålægges at stille sikkerhed for sagsomkostninger, jf. pkt. 3.4.6 nedenfor, og i lyset heraf ser Retsplejerådet ikke grund til at afskære foreninger med ingen eller lille formue fra at udpeges som grupperepræsentant.

Frem for at stille krav til selve foreningens kapitalisering mv. – som ville være indgribende over for foreningen også i andre relationer – finder Retsplejerådet det således mere hensigtsmæssigt og fuldt tilstrækkeligt at give mulighed for at stille krav om sikkerhedsstillelse specielt i forhold til sagsomkostningerne i gruppessøgsmålet. Selv om foreningen ikke selv råder over formue af betydning, kan det således tænkes, at den ved støtte fra forskellig side vil kunne stille en krævet sikkerhed. Eksempelvis kan medlemmer af gruppen tænkes at være mere tilbøjelige til at bidrage til en sikkerhedsstillelse for sagsomkostninger for et gruppessøgsmål, som specifikt angår deres krav, frem for mere generelt at skyde penge ind i foreningen, hvor indskuddet ville kunne komme til at hæfte for foreningens samlede forpligtelser.

3.4.4. Retsplejerådet finder endvidere, at offentlige myndigheder bør kunne udpeges som grupperepræ-